

Hare Pota

me te

Pakohu Kura Huna

Nā J.K. Rowling

*Nā Leon Heketū Blake rātou ko Hona Black,
ko Donovan Te Ahunui Farnham,
ko Helen Parker, ko Paiheretia Aperahama,
ko Te Aorangi Murphy-Fell i whakamāori*

KOTAHI RAU
PUKAPUKA

16

Auckland University Press

Kotahi Rau Pukapuka 16

*Kia puāwai te aroha ki te reo
mā te rau pukapuka.*

www.kotahiraupukapuka.co.nz

Nō te tau 2025 te tānga tuatahi
Auckland University Press
Waipapa Taumata Rau
Pouaka Motuhake 92019
Tāmaki Makaurau 1142
Aotearoa
www.aucklanduniversitypress.co.nz

I tāia te putanga taketake i te tau 1999,
a *Harry Potter and the Chamber of Secrets*
© nā J.K. Rowling 1999

Ko te whakamāoritanga © nā Leon Heketū Blake
rātou ko Hona Black, ko Donovan Te Ahunui
Farnham, ko Helen Parker, ko Paiheretia
Aperahama, ko Te Aorangi Murphy-Fell
Te kanohi hihira: Ko Wawaro Te Whaiti
Te kanohi hōmiromiro: Ko Donovan Te Ahunui
Farnham rāua ko Nigel Brooke
Ngā pou hōmiromiro: Ko Pānia Papa rātou
ko Mairātea Mohi, ko Katharina Bauer

ISBN 9 781 7767 1141 3

Kei a J.K. Rowling te Mana Whakaputa (©)
me te Mana Whakaari (©). Kei a Warner Bros.
Entertainment Inc. te manatā (©) me te mana o
te tohu pakihi (TM) e pā ana ki ngā kiripuaki me
ngā āhuatanga e hāngai ana.

Katoa ngā mana e puritia ana.

Kāore e motuhenga ana ngā kiripuaki katoa me
ngā tūāhuatanga kei roto i tēnei tānga, atu i ērā
e mārāma ana te kitea i te ao tūmatanui, ā, he
tūponotanga noa iho te hāngai o te āhua o ngā
kiripuaki ki ngā tāngata tūturu, e ora tonu ana
rānei, kua mate kē rānei.

Kāore he wāhanga nō tēnei tānga e whakaaetia
kia tāruatia, kia rokirokitia rānei ki ētahi puna hei
tikihanga atu, kia tukuna rānei ahakoa te āhua, te
huarahi rānei o te tuku, ahakoa hiko, ahakoa pūrere,
tae atu ki te tārua ā-pepa, ki te hopureo, ki te aha
rānei, mehemea kāore te kaiwhakaputa i whakaae
ā-tuhi nei i te tuatahi. Kāore hoki e whakaaetia kia
panonitia te āhua o tōna tuinga, o tōna uhi rānei,
kia rerekē ai i te āhua o tōna whakaputanga, ka tuku
haere ai, me te kore o te kaihoko e whai ake ana
e herea ki tēnei here, ki tētahi atu rānei e pēnei
ana i tēnei.

He mea tautoko nā Te Mātāwai,
nā Foundation North hoki.

Kei te pātengi raraunga o Te Puna Mātauranga o
Aotearoa te whakarārangi o tēnei pukapuka.

Te kaihoahoa: Ko Neil Pardington Design
Te ringatā-pikitia: Ko Munro Te Whata
Te kaihoahoa tuarā: Ko Kwariki Morgan

He mea whakarite e Markono Print Media Pte Ltd
kia tāngia i Hingapoa.

*Mā Séan P. F. Harris – taku hoa mokowhiti,
taku hoa i ngā wā o te taumaha.*

Rārangi Wāhanga

TE WĀHANGA TUATAHI

9 Te Huritau Hē Katoa

TE WĀHANGA TUARUA

20 Te Whakaohiti a Tapi

TE WĀHANGA TUATORU

32 Te Tūrua

TE WĀHANGA TUAWHĀ

50 Ki Kakapa me Tope

TE WĀHANGA TUARIMA

72 Te Whiro Whiuwhiu

TE WĀHANGA TUAONO

92 Kiriroi Rakahata

TE WĀHANGA TUAWHITU

109 Te Totopara me te Tamumu

TE WĀHANGA TUAWARU

126 Te Whakanui Rāmate

TE WĀHANGA TUAIWA

144 Te Tuhinga ki te Pātū

TE WĀHANGA TEKAU

164 Te Poituki Kōroiroi

TE WĀHANGA TEKAU MĀ TAHI

184 Te Karapu Taumātakitahi

TE WĀHANGA TEKAU MĀ RUA

207 Te Waimatarau Whiti

TE WĀHANGA TEKAU MĀ TORU

228 Te Rātaka Tino Muna

TE WĀHANGA TEKAU MĀ WHĀ

249 Konīriata Whati

TE WĀHANGA TEKAU MĀ RIMA

264 Arakō

TE WĀHANGA TEKAU MĀ ONO

282 Te Pakohu Kura Huna

TE WĀHANGA TEKAU MĀ WHITU

304 Te Pikitūranga a Nanakita

TE WĀHANGA TEKAU MĀ WARU

324 Te Whiwhinga a Tapi

— TE WĀHANGA TUATAHI —

Te Huritau Hē Katoa

Ehara tēnei i te wā tuatahi kua pakaru te tohe i te parakuihi, i te kāinga tuawhā o te Ara o Piriweti. Kua oho ake a Mita Wēnana Tūhiri i ngā hāora moata o te ata nā te hoihoi o te koukou e rere mai ana i te rūma o tana irāmutu, o Hare.

‘Ko te tuatoru tērā i tēnei wiki!’ tana wawā i te tēpu. ‘Ki te kore e taea e koe taua ruru te whakatika, me whakarere atu!’

Ka ngana anō a Hare ki te tuku whakamārama.

‘Kua *hōhā* ia,’ tana kī. ‘Kua taunga ia ki te rērere haere i waho. Mehemea ka whakaaengia taku tuku i a ia ki waho i te pō...’

‘He heahea rānei taku āhua?’ te ngengere a Matua Wēnana, ko tētahi maramara o te hēki parai e tāwerewere ana i ōna whenguwhengu pūhuru. ‘Kei te mōhio tonu au ki te hua ka puta ina tukuna taua ruru kia rērere.’

Ka hīnana tā rāua ko tana wahine, ko Putiana, titiro ki a rāua anō.

Ka whai a Hare ki te tohe atu, engari ka pēhia ana kupu e te tamatāne a ngā Tūhiri, e Tātere, ki tētahi tokopūhā hoihoi e roa ana.

‘Kei te pīrangī pēkana anō au.’

‘Kei te parai ētahi atu anō, e te waiti,’ te kī a Whaea Putiana, ko ana kamo e waiwai ana ki tana tamatāne tino kaitā. ‘Me kaha te whāngai i a koe kia nui ake tō hanga i a koe i konei... Kāore au e pai ki te momo kai o taua kura...’

‘Nō hea tāu, Putiana! Tino kore nei hoki au i matekai *nōku* i Meretini,’ te kī porou a Matua Wēnana. ‘Kei te nui tonu ngā kai a Tātēre, nē, e tama?’

Ko Tātēre, kua pērā rawa tōna nui i tatao ai ōna reperepe ki ngā taha e rua o te tūru kāuta, ka mingo kata, ka tahuri ai ki a Hare.

‘Homai te parai.’

‘Kua wareware i a koe te kupu tūmatarau,’ te kī kārangi a Hare.

Inā kē te nui whakaharahara o te raru ka pā ki ērā atu o te whānau i tēnei rerenga māmā noa iho nei: ka kiha a Tātēre, ka taka ai i tana tūru me te ngāueue o te kāuta katoa i tana putunga ki raro; ka punua tioro te waha o Miha Tūhiri, ka piri ai ōna ringa ki mua tonu i tōna waha; ka hūpeke ake a Mita Tūhiri, ka tū, ko ōna ia-auraki e whētuki ana i ngā taha o tōna rae.

‘Ko te “tēnā” kē tāku e mea nei!’ te kī horo a Hare. ‘Kāore au i mea –’

‘HE AHA TĀKU KI A KOE,’ te haruru a tana matua, me tana tuwhatuwha haere i te tēpu, ‘MŌ TŌ KĪ I TAUA KUPU E TĪMATA ANA KI TE “TŪ”, I TŌ MĀTOU WHARE?’

‘Ko tāku ia –’

‘TŌ HIA WHAKATUMATUMA I A TĀTERE!’ te pararā a Matua Wēnana, e paopao ana i te tēpu ki tana ringakuti.

‘Ko tāku noa –’

‘I KĪIA ATU KOE E AU! E KORE AU E WHAKAAE KI TŌ KOROKĒTANGA I RARO I TĒNEI TUANUI!’

Ka titiro mākutū a Hare ki te kanohi poroporo o tana matua, ka tahuri ai ki tana whaea kōtea e tohe nei ki te hapahapai ake i a Tātēre kia tū ai.

‘Kua mārāma,’ tā Hare, ‘kua *mārāma* ...’

Ka noho anō a Matua Wēnana, me te puhapuha pēnei i te rinorino kua hēmanawa, ā, ka āta mātakitakina a Hare e te pī o ōna kanohi ririki, e ōna kanohi hōmiromiro.

Nō te hokinga mai o Hare ki te kāinga i ngā hararei o te raumati, ā mohoa, kua pēnei tō Matua Wēnana utiuti ki a ia, ānō nei he pohū ia

ka tūpono pahū noa, nā te mea *ehara* a Hare i te tama māori noa iho nei. Otia, kāore he tauaro o te māori noa iho nei i tua atu i a ia.

He kirimatarau a Hare Pota – he kirimatarau kātahi anō tana tau tuatahi ka mutu i Te Kura Matarau o Hōwata. Ā, mēnā ko te tiwhatiwha tā ngā Tūhiri i rongo ai i te hokinga ōna ki a rātou i ngā hararei, kāore tērā i paku kātata ki tā Hare i rongo ai.

I pērā rawa te konau ōna ki a Hōwata, ānō he kōpito pūmau te kino o te mamae. I konau ia ki te pā maioro, ki ōna ara muna me ōna kēhua, ki āna akoranga (hāunga pea a Nāpehi, te mātanga Waimatarau), ki te mēra mā te ruru, ki te kai hākari i te Hōro Nui, ki te moe i tōna moenga e whā nei ōna pou i te pourewa wharemoa, ki te toro ki te kaitiaki i ngā kararehe mohowao, ki a Hākiri, i tana kōpuha i te papa i te taha o te Wao Tapu, otia, ki te Kuitiki, ki te tākaro e paingia katoatia ana i te ao tūmatarau (ngā poutūmārō roroa e ono, ngā poirere e whā me ngā kaitākaro tekau mā whā i runga purūma).

Ko ā Hare pukamata, tana matire, ōna kahu, tana kōhua, tōna purūma kei te taumata o te kounga, arā, te Nihipatu Rua Mano, kua rakahia katoatia atu e Matua Wēnana ki te kāpata o raro i ngā arapiki i te wā tonu i tae mai ai a Hare ki te kāinga. Hei aha hoki mā ngā Tūhiri te korenga o tā Hare whai wāhi ki te tīma Kuitiki o tana kāhui i te korenga o tana whakangungu i te roanga o te raumati? Kāore hoki he aha ki ngā Tūhiri te hokinga o Hare ki te kura me tana korenga i whakaoti i tētahi wāhanga kotahi o ana mahi kāinga. Ko te ingoa hoki kua tapaina e te kirimatarau ki te momo i ngā Tūhiri, ko te Makuware (kāore he patanga toto kotahi e tūmatarau ana i ō rātou ia-auraki), ka mutu, hei tā ngā Tūhiri, kāore he whakamā i tua atu o te noho o tētahi o te whānau hei kirimatarau. I rakangia hoki e Matua Wēnana tā Hare ruru, a Hereweko, ki tana rawhi, hei aukati i tāna kawē kōrero ki a wai rānei i te ao tūmatarau.

Kāore te āhua o Hare i paku rite ki ō ērā atu o te whānau. Ruarangi ana, kakī-kore ana hoki a Matua Wēnana, ka mutu, inā te inati o tana